

Botswana

Základní údaje

Vnitrozemský stát se rozprostírá uprostřed jižní Afriky. Více než čtyři pětiny území zabírá rozlehlá pánev s pouští Kalahari. Její dno se rozprostírá ve výšce 600-1000 m n. m. Na severu převážně bezodtokové pánve se nachází bažinatá delta řeky Okavango a na jihu zase písečné duny pouště Kalahari. do pásma jihoafrických náhorních plošin. Zvedá se tam i nejvyšší hora země Tsodilo (1375 m nm). Země (bývalé Bečuánsko) získala nezávislost roku 1966. Hranice státu nezohledňují etnické rozmístění obyvatelstva. Definovaly jejich mezi původně burských a anglickými územími. Nejdůležitější nerostné suroviny jsou diamanty z Kalahari, niklové a měděné rudy. Výrobu elektřiny v zemi zajišťuje jediná tepelná elektrárna spalující uhlí. Průmysl země se zaměřuje především na zpracování zemědělských plodin (konzervárny, jatka, mlékárny). Obživu obyvatelstvu zajišťuje zemědělství (kukuřice, luštěniny, tabák, olejniny). Polokočovným způsobem chová skot, kozy, ovce. Rozmachu cestovního ruchu slouží národní parky a přírodní rezervace založené na rozlehlých plochách s divokou zvěří.

Botswanská kuchyně

Botswanská kuchyně vůbec není nápaditá. Národní kuchyně v Botswaně neexistuje, vše záleží na tom, kde žijete a k jaké etnické skupině patříte. V Kalahari a Okavangu, kde je málo zemědělství, tak převažuje sběr a rybolov, doplňovaný lovem. V mírnějších částech Kalahari, kde je dostatek srážek, je hlavní obilninou asi čirok, ten se vaří s vodou nebo kyselým mlékem, vytvoří se kaše bogobe. Ta se pak jí jak ráno, tak v poledne i večer, doplňuje se rajčaty nebo sušenou rybou. Tyto kaše můžete ochutnat i v safari kempech.

Cestování

Botswana je rozlehlá, suchá krajina velká podobně jako Francie, kde žije pouze 1,6 milionu obyvatel, z nichž převážná většina bydlí v okolí dvou velkých měst Gaborone a Francistownu.

Botswana je zemí s největším procentním pokrytím území ustoupení přírodním rezervacím na světě. Úctyhodných 17% jejího rozlohy zabírá národní park, který spolu s obrovskými rezervacemi v deltě Okavango a Tuli Block ubírá celkových 38% z Botswany.

Turistická muzea

Dějiny Botswany mapuje Národní muzeum v hlavním městě Gaborone, kde kromě permanentních expozic probíhají i příležitostné výstavy a konference. Gaborone má několik zajímavých knihkupectví a knihoven, včetně knihovny botswanské Univerzity, která se pyšní oddělením s příznačným názvem „Botswana Room“, věnujícím se čistě literatuře o zemi. Na místních trzích lze zakoupit tradiční suvenýry jako keramiku, košíky, kůži a tkalcovské výrobky

Pět kilometrů od centra se rozkládá 600 hektarová, Gaboronská rezervace (Gaborone Game Reserve), sestávající z hlavních parků obydlených různými druhy antilop.

Deset kilometrů od města se rozprostírá soukromá přírodní rezervace Molokodi (3 000 km²). Návštěvníci se vydávají na procházky s průvodcem, aby se ocitli tváří tvář oproti slonovi či gepardovi. V obou zmíněných resortech žijí i malé počty vzácných, bílých nosorožců. Dalším parkem v okolí Gaborone je domov lvů - St Claire Lion Park.

Gaboronská přehrada je centrem vodních sportů, odkud se pořádají jednodenní výlety do Oodie, Thamagy a Pila, zaměřené na prohlídku lokálních řemesel. Jedním z nich je i tkalcovské centrum v Lentswe-La-Odi (severně od Gaborone), kde koupíte místní produkty za zlomek ceny, kterou byste za ně zaplatili v městech. Muzeum Phuthadikobo v Mochudi detailně popisuje vývoj kmene Bakgatla, přičemž Mochudi je jakýmsi regionálním, hlavním městem bakgatlačanů.

Na půli cesty mezi Gaborone a Francistown leží jedna z největších Botswanské osad - Serowe, sídlo kmene Bangawato a rodiště charismatického, prvního, Botswanské prezidenta Sira Seretse Khama, který je pohřben na místním hřbitově. Zajímavostmi jsou Pamětní muzeum Khamovho rodu a ruiny osídlení z 11. století na kopci Thathaganyana.

Tato soukromá rezervace o rozloze 120 000 hektarů se výrazně liší od zbytku Botswany. Její krásné zákoutí jsou domovem mnoha druhů ptáků a četných stád slonů a některé kameny rozestety po zemi jsou staré tisíce milionů let. Všechnu tuto nádheru návštěvníci vychutnávají na safari výletech z koňského sedla.

Francistown je zajímavou zastávkou turistů na cestě do přírodních rezervací Okavango, More a Chobe. Město bylo založeno spolu s objevením zlata v roce 1867, i když archeologické vykopávky dokazují, že tato oblast byla obydlena již 80 000 let před vznikem Francistownu. Více o lokálních dějinách se dozvíte v Muzeu Supa-Ngwao, které kromě zajímavých expozic zahrnuje i informační centrum a obchod se suvenýry, knihami či mapami. Ve městě sídlí několik slušných hotelů a restaurací a noční život, který je v Botswaně poměrně vzácný, má své centrum právě v Francistowne.

Třicet sedm kilometrů severně od Francistownu leží vstupní brána do Národního parku Nxai - rozlehlé území (přibližně o rozloze Portugalska) bylo kdysi pokryto obrovskými, mělkými, solnými jezery. Jen několik málo ostrůvků, tvořených palmami a baobaby, narušuje hladkost terénu. Součástí parku je však i travnatá oblast (Kgama-Kgama, 2 578 km²), na jejíchž loukách se prohánějí zebry a buvolí.

Písky Makgadikgadijské pánve, z níž 4 900 hektarů ukrajuje chráněný národní park, se v období sucha skvějí bílou barvou soli a během dešťů se mění na třpytivé jezero, obléhané plameňáky. Napít se

přijdou i zebry a buvoli. Po období dešťů zvířata zamíří k břehům řeky Boteti.

Severozápadní Botswana

Kasa

Malebné městečko Kasa leží na řece Chobe, z jedné strany je obklopeno Národním parkem Chobe a z druhé hranicí se Zimbabwe. Najdete zde množství ubytovacích zařízení od hotelů přes chatky až po kempingové tábory, banky a průvodcovské agentury, které poskytují výlety do parku a také k Viktoriiných vodopádů (Zimbabwe), vzdáleným necelých 40 km od Kasa. Národní Park Chobe

Park o rozloze 10 566 km² je domovem pro mnoho afrických zvířat, včetně slonů, kteří se na poledne v tisících přesouvají po dobře vyšlapané cestičkách, za osvěžením k břehům řeky Chobe. Rezervace se pyšní nejvyšší populací slonů na světě (45 000-90 000). Kromě mírumilovných obrů uvidíte četné stáda buvolů, hroši a různé druhy sudokopytníků.

Dále na jihu se rozprostírá jakási mini verze Okavango - bažiny Linyanti, úrodné, zelené oázy poskytují útočiště mnoha zajímavým živočichům. Nedaleko, na severním břehu dávno vysušeného jezera, které kdysi pokrývalo většinu Botswany, se rozprostírá travnaté moře (Savuti) obsypány skalami, kde odpočívají levharty a paviány. Hory Tsodilo

Severozápadně od delty Okavango, v blízkosti pásma Caprivi (Namibie) sedí čtyři hory. Tři z nich dostali jména Muž, Žena a Dítě, čtvrtý kopec je bezejmenný a místní ho s oblibou častují přívlastkem „Zavržení žena“. Domorodci věří, že Tsodilo je místem odpočinku mrtvých a zároveň sídlem bohů. Pohoří bylo obýváno po tisíce let a mnohé z jeho skal jsou dekorované malbami, z nichž nejstarší má cca 4 000 let. Delta Maun

Malé městečko (950 km do Gaborone) bylo založeno v roce 1915 jako správní centrum obyvatel Batawany. Dnes díky svému mezinárodnímu letišti slouží jako vstupní brána Botswaně mnoha turistů. V jeho rušných ulicích najdete několik dobrých hotelů a restaurací, průvodcovských agentur, informační centrum a jediné banky v okruhu několika stovek kilometrů.

Delta Okavango

Bezpochyby nejimpozantnější část severní Botswany se rozkládá na poušti Kgalagadi (známé jako Kalahari) a je snadno dostupná z Mauna. Okavango je největší vnitrozemský deltový systém na světě. V oblasti se nachází neuvěřitelně krásné a unikátní přírodní zákoutí, které se rozkládají na ploše 15 000 km², zahrnující travnaté louky, zalesněné vyvýšeniny a široké pásma řek a říček, otevírajících se do nádherných lagun. Nejvhodnějším dopravním prostředkem jsou kánoe (mokoro), často využívané domorodci i turisty. Vody řek jsou čisté a při jejich splavování není neobvyklé setkání s krokodýly, hrochy, žirafami, slony a pestrobarevným ptactvem.

Na západě žije většina místního obyvatelstva (převážně rybáři), východ pokrývá jediné chráněné území delty, Národní park More, přičemž většina rezervace je v soukromém vlastnictví zastavěném luxusními chatami a kempem, které při stoupání vody během období dešťů často představují jediné orientační body při navigaci v deltě.

Delta se dělí na tři části:

- Úžina (severozápad) je skvělá na rybaření, ale množství exotických zvířat je zde poměrně nízké
- permanentní (centrální) bažina, proplétaná zelenými pánvemi a mokřady a
- sezónní (okrajová) bažina, která se táhne na východě a jihu delty Okavango.

Oblast mě svou mikroklíma, která vládne třemi obdobími: horko a poměrně sucho (srpen - listopad), kdy je prohlídka delty nejideálnější, teplo a vlhko (prosinec - březen), přináší rozmach vegetace a chladnější a sucho (duben - srpen).

Chráněná oblast More

Tento překrásný park pokrývá 1 812 hektarů v severovýchodním rohu Okavanga. Rezervace oplývá obrovskými třtinami, ukryvajícími laguny, které se skví mezi vysokými baobaby (baobami / košatými stromy), vratkými stavbami termitů a suchými popraskanými blátivými poli. K vidění jsou stáda žiraf, buvolů a slonů, zdánlivě líných lvů a hrochů. Jižně odsud se nacházejí jeskyně Gcwihaba (Hyení díra) s krásnými stalaktity.

Centrální a jižní Botswana

Rezervace Centrální Kalahari

Odlehlá a poměrně neprobádaná oblast byla zřízena jako útočiště pro zvířata, ale také pro několik málo Křovák (Bushman). Terén parku je různorodý, zahrnuje rozlehlé planiny, solné pánve, pískové duny, suché křoviny na severu (kde jsou nejlepší předpoklady pro pozorování života v divoké přírodě), buše v centrální oblasti a jižní lesy.

Rezervace Khuste

Na této po většinu roku vyprahlé savaně v centru Kalahari najdete mnoho mělkých pánví, které se v období dešťů naplní vodou, čímž poskytnou dočasné útočiště stovkám druhů ptáků a osvěžení pro antilopy, pštrosy, žirafy, lvů, leopardů a vzácnou hnědou hyenu. Rezervace se na jihu včleňuje do Národního parku Centrální Kalahari.

Národní park Kgalagadi

Území Kgalagadi překračuje hranice s Jižní Afrikou na jihozápadě země a řadí se k jedním z mnoha plánovaných „mírových“ parků, které procházejí hranicemi mezi jednotlivými zeměmi, aby tak umožnily přirozenou migraci zvířatům.

Zobrazeno: 42 x

From:
<https://cesty.in/> - **Cestovatelské stránky**

Permanent link:
<https://cesty.in/botswana>

Last update: **2024/05/30 18:50**

